

UDSKRIFT
AF
SØ- & HANDELSRETTENS DOMBOG

Den 7.april 2006 blev af retten i sagen

V-163-04

Lidl Stiftung & Co. KG

(Advokat Susie P. Arnesen)

mod

Ankenævnet for Patenter og Varemærker

(Kammeradvokaten

v/ advokat Stig Grønbæk Jensen)

afsagt sålydende

DOM:

Denne sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt registrering af et varemærke indeholdende en lukket krone er i strid med varemærkelovens § 14, nr. 3.

Sagsøger, Lidl Stiftung KG (Lidl), har nedlagt påstand om, at sagsøgte, Ankenævnet for Patenter og Varemærkers, kendelse af 20. oktober 2004 tilsidesættes som ugyldig, således at international varemærkeregistrering MP 737 314 KING QUARTZ (fig) godkendes til registrering i Danmark for "ure og kronometriske instrumenter" i klasse 14.

Sagsøgte, Ankenævnet for Patenter og Varemærker (Ankenævnet), har påstået frifindelse.

Sagens faktum

Lidl fik den 3. februar 2000 i Tyskland registreret det nedenfor viste figurmærke KING QUARTZ i klasse 14.

Den 13. juni 2000 indleverede Lidl en international ansøgning om registrering af dette varemærke med designering via Madrid Protokollen bl.a. i Danmark. Mærket blev registreret af WIPO.

Designeringen af Danmark blev behandlet af Patent- og Varemærkestyrelsen, der i brev af 12. september 2001 foreløbigt afslog designeringen med den begrundelse, at mærket indeholdt et emblem, der var forveksleligt med den danske krone og dermed i strid med varemærkelovens § 14, nr. 3.

Den danske kongekrone er ifølge Rigsarkivet en lukket krone med fem synlige bøjler og med kors og rigsæble øverst. Den autoriserede kongekrone, tegnet af Fr. Britze, er gengivet nedenfor:

Andre versioner kan være:

I brev af 24. juli 2002 gjorde Lidl's advokat indsigelse med det foreløbige afslag og anmodede om, at sagen blev taget op til fornyet overvejelse, idet der henvises til en række allerede registrerede varemærker, der indeholdt lukkede kroner. Patent- og Varemærkestyrelsen svarede i brev af 26. juli 2002, at de fastholdt deres vurdering, idet Lidl's varemærke indeholdt en hel krone med 5 tydelige bøjler og en tydelig indikation for kors og æble, og at alene meget stiliseret kongekroner eller kroner med åbne bøjler ville blive accepteret.

Efter yderligere korrespondance meddelte Patent- og Varemærkestyrelsen i brev af 2. juni 2003 endeligt afslag på registreringen med følgende begrundelse:

"Vi afslår Deres designering, fordi varemærket indeholder et statskendetegn eller et lignende tegn, som har offentlig interesse.

Begrundelsen herfor er, at der er tale om en krone som ligner den danske kongekrone. Der er tale om fem lukkede bøjler og en "dud" ovenpå, der kan ligne et kors eller æble"

Denne afgørelse blev af Lidl indbragt for Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Under Ankenævnets behandling afgav Patent- og Varemærkestyrelsen en udtalelse af 29. september 2003, hvoraf fremgår bl.a.:

"Brug af kongekronen er forbeholdt kongehuset og statslige myndigheder. Kongekronen, hvis karakteristiske træk består af 5 synlige lukkede bøjler og et rigsæble med et kors øverst, kan derfor ikke indgå i varemærker uden særlig hjemmel. Det fremgår af varemærkelovens § 14, nr. 3.

Heller ikke kroner, som ligner kongekronen, må anvendes i varemærker. Styrelsen lægger her en ganske streng vurdering til grund. Det betyder, at kongekroner, der kun har enkelte lighedspunkter med kongekronen, også bliver afvist fra registrering."

Ankenævnet stadfæstede afgørelsen, dog med dissens. Af Ankenævnets begrundelse fremgår:

"Tre dommere: Ankenævnet finder ved særprægsvurderingen at måtte lægge vægt på, at kronen fremstår som helt overvejende dominerende i det omhandlede figurmærke King Quartz.

Herefter og i øvrigt af de grunde, der er anført af Patent- og Varemærkestyrelsen i styrelsens afgørelse af 2. juni 2003 og i styrelsens efterfølgende udtalelse af 29. september 2003, stadfæster ankenævnet den påklagede afgørelse.

En dommer: Jeg finder, at registreringspraksis giver støtte for mit synspunkt, at klagers mærke kan registreres trods dets 5 lukkede buer, fordi mærket ikke har kongehusets krones øvrige karakteristika (den detaljerede ornamentering og rigsæblet med korset), er meget stiliseret og med tilføjelsen "King Quartz" og brug i klasse 14 ikke er egnet til at skabe association til, endsige forvekslelighed med, kongehusets krone"

Til brug for sagen har Kammeradvokaten indhentet en udtalelse fra Rigsarkivet om, hvorvidt kronen i Lids varemærke ud fra en heraldisk vurdering vil blive anset for en efterligning af den danske kongekrone. Af arkivar Nils G. Bartholdys udtalelse af 10. august 2005 fremgår bl.a.:

” I den anledning skal Rigsarkivet udtale, at den nævnte krone fra et heraldisk synspunkt må anses som en efterligning af den danske kongekrone. Der henvises i den forbindelse til artikel 6 c i den senest i Stockholm i 1967 reviderede Pariserkonvention om en union til beskyttelse af industriel ejendomsret, idet bl.a. den danske kongekrone er anmeldt i henhold til den nævnte artikel og således også forbeholdt i henhold til borgerlig straffelov § 132, hvor det i stk. 2 siges, at bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse med hensyn til efterligninger af de nævnte kendetegn m.m.

Ved en vurdering af, om en kronefigur kan forveksles med den officielle krone, lægger Rigsarkivet til grund, om en gengivelse indeholder den lukkede bøjlekrones væsentlige træk. I den forbindelse må det tages i betragtning, at den danske kongekrone ikke kun findes i én version. Endvidere må der lægges vægt på, at for den almindelige beskuer uden specielt kendskab til kongekroners detaljer vil der lettere foreligge en forvekslingsmulighed end for den mere kyndige. ...”

Der er i sagen fremlagt eksempler på statsmyndigheders brug af kronen i deres registrerede varemærke eller i logo, som f. eks.:

GEUS er Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse

Der er ligeledes fremlagt eksempler på registrerede varemærker indeholdende en lukket krone, hvoraf nogle er gengivet nedenfor.

Indehaves af Telia AB

Procedure

Lidl har anført, at Lidls figurmærke ikke er i strid med varemærkelovens § 14, nr. 3, idet kronen i varemærket ikke skaber en forveksling eller association til kongehusets krone. Bortset fra, at begge kroner er bøjlekroner med noget på toppen, er der ikke andre ligheder, og dette er ikke tilstrækkeligt til at skabe forveksling.

Kongekronen er en lukket bøjlekrone med kors og rigsæble på toppen og med ornamentering, og den gengives tredimensional. Lidls krone er en stiliseret og todimensional krone uden ornamentering, og firkanten på toppen skaber ingen association til et kors og/eller et æble. Lidls krone fremstår derfor ikke som en gengivelse af kongekronen eller skaber associationer til den, hvilket mindretallet i ankenævnet også lagde vægt på.

Flertallet har lagt vægt på, at kronen er en dominerende del af mærket. Dette begreb er irrelevant, idet det afgørende er forvekslelighedsvurderingen. Dernæst er ordene King Quartz en stor del af Lidls varemærke.

I varemærkeregistreret findes en række kroner, der i langt højere grad end Lidls er forvekslelige med kongekronen, og næsten alle disse varemærker er registreret efter stramningen af praksis i 1930'erne. Mange af de registrerede varemærker indeholder en krone med en "dut" på, mange er lukkede kroner, og nogle har begge karakteristika. En række kroner har endvidere ornamentering og er derfor mere naturtro end Lidls krone. Som eksempler på varemærker, der i højere grad er forvekslelige, kan særligt nævnes Telias varemærke, hvor kronen indeholder alle karakteristika, herunder æble og kors, samt varemærket for Creme Royal, der har en lukket bøjlekroner med 5 bøjler og en rund figur (æble) på toppen. Det meget omfattende praksisgrundlag kan der ikke ses bort fra ved bedømmelse af, om Lidls varemærke kan registreres.

Det forhold, at flere og flere statsmyndigheder bruger stilsede kroner, kan ikke tillægges betydning, når Lidls krone ikke kan forveksles med kongekronen.

Flere af varemærkerne burde formentlig ikke være blevet registreret. Rigsarkivet kunne have rejst indsigelsessag, men dette er ikke sket, og Patent- og Varemærkestyrelsen har foretaget registrering, og denne praksis medfører, at Lidls varemærke bør registreres.

Ankenævnet har anført, at denne sag er en konflikt mellem et privat varemærke og en offentlig interesse. Kongekronen nyder en generel beskyttelse, hvorfor vareklasserne er uden betydning.

Kronesymbolet er beskyttet i medfør af § 14, nr. 3, og det har som udgangspunkt ingen betydning, om det er en væsentlig bestanddel af varemærket. Dette må dog nuanceres, når kronen er integreret på en sådan måde, at der er skabt klar afstand til statstegnet.

Såvel identiske kroner som efterligninger er udelukket fra registrering, og ved afgørelsen af, om efterligning foreligger, bør der foretages en heraldisk vurdering. Kongekronen findes i flere versioner. Dertil kommer de varemærker indeholdende krone, som statslige myndigheder har registreret, samt statsinstitutioners brug af krone, f.eks. domstolene. Disse kroner har alle 5 lukkede bøjler, et rigsæble og et kors, men mange er todimensionale og uden ornamenteringer.

Kronen symboliserer statslig myndighed og er et stærkt symbol, hvorfor der er betydelig offentlig interesse i at beskytte denne. Kongelige hofleverandører er omfattet af en særlig ordning, og bagernes ret til at anvende en krone bygger på et historisk grundlag.

Rigsarkivets udtalelse, der er i overensstemmelse med tidligere udtalelser, er klar. Ankenævnets afgørelse i sagen fra 1992 er også udtryk for en restriktiv holdning.

Ved bedømmelse af Patent- og Varemærkestyrelsens praksis skal der ses bort fra statsinstitutioners og kongelige hofleverandørers varemærker, ligesom andre landes designerede statslige kendetegn ifølge Pariserkonventionen ikke kan afvises fra registrering. Af de resterende varemærker er nogle registreret i strid med § 14, nr. 3, men de fleste registrerede kroner adskiller sig enten betydeligt fra kongekronen eller indgår på en sådan integreret måde i varemærket, at der skabes afstand til det kongelige symbol. Registreringen af disse varemærker har ikke været forelagt Ankenævnet, og der er ingen regler om overvågning til sikring af den offentligretlige interesse.

Lidls krone er en lukket bøjlekrone med 5 synlige bøjler med en firkant øverst. Den har således flere elementer til fælles med kongekronen, og firkanten på toppen kan i det udviskede erindringsbillede minde om et kors. Dette skaber ud fra både en heraldisk bedømmelse og en helhedsbedømmelse så stor lighed med kongekronen, at registrering ikke bør finde sted.

Rettsens bemærkninger

Kronen i Lidls varemærke fremtræder som en selvstændig og fra ordene King Quartz adskilt del af varemærket.

Lidls krone er en lukket bøjlekrone med 5 bøjler og på toppen en figur, hvis omrids i det udviskede erindringsbillede kan minde om omridset af et kors. Hertil kommer, at buerne har samme afrunding, at kroppen har samme formsprog, og at der er en adskilt bjælke i bunden, som i flere af de kroner, der anvendes af statslige myndigheder og kongekronen. Lidls krone adskiller sig som flere andre statslige myndigheders kroner fra den autoriserede kongekrone ved at være en stiliseret krone uden kongekronens ornamentering.

Lidls krone har den lukkede kongekrones karakteristika og andre lighedspunkter med kongekronen som statslig symbol, at den ud fra en helhedsbedømmelse må antages at kunne skabe association til kongekronen, hvorfor registrering af varemærket må nægtes i medfør af varemærkelovens § 14, nr. 3. At andre private virksomheder har opnået registrering af varemærker, som indeholder en krone

med lighedspunkter til kongekronen, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Ankenævnets frifindelsespåstand tages derfor til følge.

Lidl skal inden 14 dage betale sagsomkostninger med 12.000 kr. med tillæg af moms til Ankenævnet.

Thi kendes for ret

Ankenævnet for Patenter og Varemærker frifindes.

Lidl Stiftung & Co. KG betaler inden 14 dage 12.000 kr. med tillæg af moms i sagsomkostninger til Ankenævnet for Patenter og Varemærker.

Christian Hvidt

Mette Christensen

Uffe Thustrup

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes

P.j.v. Sø- og Handelsretten, den